CRXIXI
1035

ZECE MAI

CONFERINȚĂ

ȚINUTĂ LA

SERBAREA ȘCOLARĂ DELA 10 MAI 1903

DE

POMPILIU ELIADE

BUCUREȘTI
INST. DE ARTE GRAFICE „CAROL GÖBL", S-sor ION ST. RASIDESCU
16, STRADA DOAMNEI, 16
1903.

www.dacoromanica.ro

BIBLIOTECA MUNICIPALĂ
„M. SADOVEANU"
Inventar Nr. 152919

9(498) „1866.05.10"4

7959

www.dacoromanica.ro

B.M.B.
Patrimoniu

AUTOR Pimpilui Dimo
VOL. 10 Maiu 1903
Nº 2028 ANUL 1903

Sire,
Doamnă,
Alteţe Regale,
Doamnelor şi Domnilor,
Şi voi iubiţi Şcolari,

Cel ce are neasemănata onoare de a vorbi astăzi în această măreaţă sală a Teatrului Naţional, nu văzuse încă lumina zilei la 10 Mai 1866. Dacă ieste adevărat că o naţiune nu-şi începe adevărata iei fiinţă decît în momentul în care scutură lanţurile robiei, în care apare de sine stătătoare în lume, şi în care devine «Iea», — Romînia modernă, adevărata Romînie (1) nu există decît dela 1877 încoace, şi cel ce vă vorbeşte ieste atuncia, — îngăduiţi-i acest fel de exprimare —, ieste cu şapte ani mai în vîrstă decît ţara lui. Iel nu cunoaşte decît din

(1) Nu *Muntenia* şi *Moldova*, ci ceea-ce numim cu numele drag de *Romînia*.

www.dacoromanica.ro

istorie sau din spusele bătrînilor sfintele sbuciumări ale patrioților de acum trei zeci și șapte de ani, și n'a putut auzi întraripatele cuvinte pe cari le citește azi cu evlavia onor versete din biblie:

Ales de către națiune cu spontaneitate Domn al Romînilor, Mi-am părăsit, fără a sta la îndoială, și țara și familia, spre a răspunde la chemarea acestui popor, care Mi-a încredințat destinatele sale. Punînd piciorul pe acest pămînt sacru, am și devenit Romîn. Primirea plebiscitului, Imi impune, o știu, mari datorii. Sper că-Mi va fi dat de a le îndeplini. Ieu vă aduc o inimă leală, cugetări drepte, o voință tare de a face binele, un devotament fără margini către noua Mea patrie și acel neînvins respect către lege, pe care l-am cules în exemplul alor Miei.

Cetățean astăzi, mîine, de va fi nevoe, soldat, Ieu voi împărtăși cu Domnia-Voastră soarta cea bună, ca și pe cea rea. Din acest moment totul ieste comun între noi. Credeți în Mine, precum și Ieu cred în Domnia-Voastră.

Singur numai Dumnezeu poate ști ce viitorul păstrează patriei noastre. Din parte-ne, să ne mulțumim întru a ne face datoria. Să ne întărim prin concordie! Să unim puterile noastre, spre a fi la înălțimea evenimentelor!

www.dacoromanica.ro

Providința, care a condus pe Alesul Domniei-Voastre pînă aci și care a înlăturat toate piedicile din calea Mea, nu va lăsà neîndeplinită opera sa.

Trăiască Romînia!

(Trei zeci de ani de Domnie ai Regelui Carol I. Cuvîntări și acte. — Vol. I., pag. 87).

Dar multe făgăduinți se făcuseră în țara aceasta. Știau deputații dela 1866 că aceasta din urmă iereà să fie din rîndul puținelor ce trebuiau să fie împlinite? «*Promettre*» *ç'avait été toujours* «*noble*», în țară la noi; «*tenir*», *ce devait être princier et royal!*... Dar poate că, în entuziasmul lor, ascultătorii noului principe n'au auzit, în fermecătoarele-i cuvinte, decît ecoul visurilor lor. Să facem un act de dreptate și să adîncim astăzi înțelesul discursului sfînt. Să acordăm oratorului plin de viață ce l-a grăit atîta însemnătate cîtă acordăm, în studiile noastre, personagiilor fictive din operile literare, cărora, după cuvintele spuse, le caracterizăm trăsăturile sufletului. In această cuvîntare de acum trei zeci și șapte de ani, trebuesc deslușite două glasuri distincte: un glas ce vorbește de viitor și un altul ce zice un adio întristător trecutului,— un glas de fericire supra-omenească și un glas de amărăciune nespusă, — glasul unei țări ce-și întrevede mîntuirea și glasul unei ființe omenești ce se

www.dacoromanica.ro

jertfește : — Imagini calde ale copilăriei, simțimînt despotic al datoriei grele viitoare, gînd crud al despărțirii eterne, negură deasă a neîncrederii în evenimente și în oameni, și totuși tu, încredere oarbă în Dumnezeu, — Voi toate luptați într'însa !... Sîșiere, Resemnare, Curagiu, toate formele cele mai înduișătoare, mai puternice și mai contrazicătoare ale simțimîntului ! — Cel ce iereà ursit, unsprezece ani în urmă, să înfrîngă pe dușmanii nouei sale patrii, a trebuit să înceapă printr'o biruință cu mult mai grea de săvîrșit : biruința de sine ! —

. . . Auzit-ați vreodată vorbindu-se de eroul Siegfried, mărețul personagiu al lui Richard Wagner, care iereà ursit de soartă să răpună pe balaurul Tafner și să cucerească pe vecinic frumoasa Brünnhilde ? Iel stă în pădure liniștit, visurile lui se strecoară aducătoare de fericire la umbra arborilor stufoși... Deodată, glasul pasării maestre îl deșteaptă :

«Hei ! Siegfried a omorît pe pitic, pe veninosul «pitic. Dar ieu știu pentru dînsul pe cea mai dum-«nezeească dintre toate fecioarele. Iea doarme pe «înălțîmea unei stînci, împresurată de flacări : să «sară peste foc, să deștepte pe logodnică, și lo-«godnica deșteptată, Brünhilde, va fi a lui... Căci «nu or-cine poate cuceri sufletul iei feciorelnic, ci «numai acel ce nu a cunoscut frica niciodată...» (1).

(1) R. Wagner, Siegfried, II.

www.dacoromanica.ro

Sau poate că vă aduceți aminte mai bine de Enea, întemeiătorul legendar al măreței Rome, pe care Mercur îl smulge din brațele Didonei și-l trimite în mult visata țară a Ausoniei:

«Stăpînul zeilor, acela care cu voința lui mișcă «pămîntul și cerul, mă trimite spre tine din înaltul «Olimpului; Iel însuși mi-a poruncit să despic văz-«duhul și să-ți aduc hotărîrile sale... Enea rămîne «mut, mintea lui se turbură,... glasul i se oprește... «și arde de dorul de a părăsi acest ținut scump «inimii lui, — atît de mult sufletul lui ie plin de «această hotărîre și de această poruncă extraordi-«nară a zeilor» (1).

Și tot astfel vocea Providenței răsunase poruncitor în visurile tînărului principe, ce-și indentificase sórta și sufletul Său cu al nostru, la 1866. Îngerul Domnului despicase aerul, din ordinul Celui Prea Înalt, se oprise la Düsseldorf și, spre a îndupleca pe erou să meargă în cucerirea acestei nouă Ausonii, în mîntuirea acestei noue Brünnehilde împresurate de flăcări, Romînia, Îi grăise astfel:

«Coborîtor al lui Frederic cel Mare, fiu al Prin-«cipelui Carol Anton, deșteaptă-te! Nu aci ie me-«nirea ta, ci în altă parte. Precum tatăl tău a «jertfit o coróná ca să asigure unitatea patriei lui, «tu trebue să primești una, ca să asiguri fericirea

(1) Verg. Aeneis, II.

www.dacoromanica.ro

«unui popor ce te aclamă. Dela obîrșiile Dunării, «soarta te chiamă la gurile iei. Acolo, cinci milioane «de Romîni, popor tînăr prin vîrstă, dar înbătrînit «prin suferinți, te așteaptă. Urmași ai Dacilor cei «dîrji, cari au preferit moartea sau exilul robiei, și cari, «în momente de izbînd, cereau popoarele înain- «tate meșteri și lucrători, — colonizați apoi de po- «porul cel bărbătesc și luminat al Romanilor, — «rase multe s'au strecurat de atuncia pe pămîn- «tul lor, s'au încrucișat și le-au împrospătat sîn- «gele. Curagioși, isteți la minte, vioi la fire, iei «au deja pagini mîndre în trecutul lor, și și-ar fi «făcut de sigur un loc strălucit în istoria lumii, «dacă ar fi fost uniți și dacă nu și-ar fi sleit forțele «în lupte zadarnice pentru întîietate. De șase se- «cule, acest popor se sbuciumă între dușmani «numeroși și puternici. Du-te de închide epoca «suferințelor lui, și deschide o pagină nouă în is- «torie-i. Cu mintea și cu brațul tău, principe li- «beral, principe plin de curajiu, părăsește-ți țara ta «părăsește-ți familia ta și du-te de desinează pe harta «lumii o țară nouă. Noul tău popor simte deja apro- «piindu-se minutul regenerării lui, și tocmaĭ în aceste «timpuri iereai ursit să apari tu pe lume. Și ca să «ți se dea o dovadă de interesul ce-ți poartă ce- «rul însuși în întreprinderea ta, află că în ziua în- «sași, în care tu sărbătoreai împlinirea anilor tăi, «iereai ales de conducător în noua ta patrie.

www.dacoromanica.ro

«Greutăți multe vei avea de întîmpinat, pe cari «le vei înfrînge de vei aveà încredere în Dum-«nezeu și în tine. Prin mijlocul dușmanilor, împo-«triva dorințelor alor tăi, du-te de împlinește hotă-«rîrile nestrămutate ale cerului. Coborîtor al lui Fre-«deric cel Mare, fiu al Principelui Carol Anton, «aveai nevoe de acești doi eroi îndărătul tău, spre «a putea fi alesul Provedinței. Fii viteaz ca cel d'întii «și prudent ca cel din urmă!».

Astfel a grăit Provedința și Alesul nu a șovăit o secundă. Cu inima însîngerată, dar cu credința temeinică în Cel de Sus, a sosit în țara necunoscută a lui Decebal, a lui Traian, a lui Mircea cel Bătrîn, a lui Ștefan cel Mare și a lui Mihai Bravul! Și în această stare de suflet Se găseà pe când grăia cuvintele maestre ce noi admiram adineauri. Iar cei în vîrstă din acele vremuri, ce nu avuseseră neînchipuita onoare de a L asculta vorbind, își-și potoleau oare-cum setea lor de a L cunoaște, și întrevedeau o posibilitate de viață nouă, citind cîte-và zile în urmă, pe ziduri următoare proclamație:

Romîni,

În destinurile omenești nu ieste o datorie mai nobilă decît aceea de a fi chemat a menținea drepturile unei națiuni și a consolidà libertățile iei.

www.dacoromanica.ro

O misiune așà de însemnată M'a decis să părăsesc fără preget o poziţiune independentă, familia şi ţara, de care am fost legat prin legămintele şi sarcinele cele mai sacre, pentru a urma apelul Vostru.

Primirea plebiscituluĭ, care a pus pe capul Mieu coroana lui Ştefan cel Mare şi a lui Mihai Viteazul, Imi impune o mare răspundere. Sper însă că-Mi va fi dat, cu ajutorul lui Dumnezeu şi cu un întreg devotament, de a asigura nouei Mele Patrii, o existenţă fericită şi demnă de trecutul iei.

Romînĭ! Sînt al Vostru din toată inima şi din tot sufletul. Puteţĭ să Vă întemeiaţi pe mine în ori-ce timp, precum Ieu Mă întemeiez pe Voi.

(Trei zeci de ani de domnie., I, p. 88).

* * *

Acestea toate se întîmplau acum trei zeci şi şapte de ani, în Mai 1866. Poate însă că aceste făgăduinţi sau frumoase visuri ar fi rămas de veci în lumea făgăduinţelor şi a frumoaselor visuri, dacă împrejurări prielnice nu s'ar fi grăbit să le întrupeze în faptă. Provedinţa ne trimisese omul, Provedinţa iereà să ne trimită împrejurările . . . Dar gîndiţi-vă că şi fără aceste nouă împrejurări, şi fără 10 Mai 1877, cel din 1866 îşi avea netăgă-

www.dacoromanica.ro

duita lui însemnătate. Singură sosirea Principelui Carol însemnă un mare eveniment printre noi și însemnă începutul unei ere nouă. Prințul Carol înlătura pe toți cei'lalți petitori domnești din dinăuntru și afară. S'a sfîrșit cu luptele pentru tron, cu reîmprospătarea Domnilor, cu mijlocirile străinilor în această privință! Cîștigase cevà țara? Se liniștise deocamdată țara. Adio ambițiile fără sfîrșit, desbinările dintre frați, interesele personale puse pe întîia linie! Romînia ocupà de aci înainte primul loc în gîndirile Romînilor. Tămăduită din rîndul dinăuntru, iea mai avea să fie tămăduită de răul din afară.

Dumnezeu a vrut să mergem și mai departe, să facem un pas hotărîtor înainte, și ne-a adus pe 10 Mai 1877.

Cel ce vă vorbește astăzi iereà așà de mic atunci! Își aduce aminte ca prin vis de cevà misterios ce se șopteà împrejurul copiilor, de convorbiri grave ce încetau la intrarea copiilor,—iar cînd copiii nu iereau destul de cuminți, li se adresà această supremă amenințare : «Vin Turcii! au să te ia Turcii!» Noaptea tîrziu, cînd ochiul nu deslușește nimic în întuneric sau cînd deslușește tot ce închipuirea vrea, cînd sgomote neînsemnate iau proporțiuni înfricoșătoare pentru cel trudit de un gînd, copilul romîn dela 1877 se întrebà plin de spaimă : Ce să fie? și mintea lui copilărească, plină de cuvinte

www.dacoromanica.ro

auzite peste zi și înțelese pe jumătate, îi răspundeà : Sînt Turcii ! — și numai iatagane, și numai fezuri, și numai strigăte îngrozitoare i se năzăreau atunci! . .

. . . În gazdă la noi ni se dăduseră trei ființe cu totul simpatice : un ofițer și doi soldați ; pe soldați îi chemà Ștefan și Nica ; — cîtvà timp în urmă, ofițerul s'a întors cu o rană ce îi acopereà to brațul ; s'a întors și Ștefan . . . iar cînd l-am întrebat de Nica, mi-a răspuns : «Să-i fie țărîna ușoară ! a rămas pe cîmpiile Bulgariei!»

Dar ce însemnà aceasta nouă stare de lucruri?

«Principatele-Unite» se găseau într'o grea cumpănă. Războiul se începuse pentru a nu știu cîteaoară între Turci și între Ruși, și puternicii zilei se întrebau care trebue să fie atitudinea țării noastre. Midhat-Pașa întocmise o constituție nouă, în care Muntenia și Moldova reunite figurau ca o provincie privilegiată a Imperiului, și nici nu voise să vorbească, în sînul unei conferințe dela Constantinopol, de neutralitatea noastră. Ca în totdauna dar, armate aveau să cutreere pămîntul nostru. Trebuia să ne alegem între a aveà un singur dușman sau a aveà doi. Nu iereà alegere. Și totuși rezultatul războiului iereà așa de greu de întrevăzut atunci !

Ne hotărîrăm a lua parte la răsboi, și ne aliarăm cu Rusia. Turcia avea să răspundă prin bombardarea orașelor dela Dunăre. Ne proclamarăm, dela

www.dacoromanica.ro

noi, independența, acum două zeci și șase de ani, la 10 Mai 1877... Dar nu goniserăm neliniștea din suflet, căci împrejurări grele aveau să se abată asupra noastră. In curînd, armate ruse aveau să străbată teritoriul nostru, să treacă Dunărea, — și noi aveam, puține luni după aceea, să trecem acest fluviu noi înșine.

Alături de Ruși, începem deci războiul sfînt pentru neatîrnare.—Să ne oprim asupra acestei împrejurări. In ce condițiuni se găseau Romînii în momentul războiului? — Alte dăți, luptele începeau pe teritoriul nostru, Romînii nu luau parte : iereau victime pe timp de război, victime cînd încetă războiul... Noi întrețineam armatele luptătorilor, și pe socoteala noastră se făceà pacea. Acum lupta se petrecea aiurea, Bucureștii și Iașii iereau slobozi, și noi luptam. Și în ce condițiuni luptam? Armatele noastre iereau oare răspîndite printre armatele aliaților mai puternici? Ca un fulger numai trecuse acest gînd vinovat prin mințile acelora. Luptam alături cu iei, aveam individualitatea noastră, luptam ca Romîni... Ce zic?... Șeful nostru iereà șeful suprem al armatelor ruse și romîne din fața îngrozitoarei Plevna: Sotov, Krüdener, Krylov, Imeritinski, Scobelew iereau subt ordinele Lui!... Pentru întîia oară un șef al nostru aveà să fie decorat pe cîmpul de luptă de un împărat străin, pentru întîia oară avea să decoreze Iel însuși, cu însemnele țării, mari duci și

www.dacoromanica.ro

împărați!!.. Cu mîndrie se uită soldatul Romîn la Dînsul, cu mîndrie îl simțeà ca «Domnitor al *său*», și încredeà renășterea în mintea lui amăgită de secule, și îi împrospătà, și îi îmmulțeà sufletul. Iar în momentele de grea cumpănă, acest Domnitor neasemănat «îi stă înaintea ochilor ca o pildă vie...» «Împreună cu ei suferă și iel», și îi însuflețește... «Sub aco- «perișul de pae al colibei dela Poradim, pe ploae «și pe ger în cîmpul liber, cînd mai bine, cînd mai «rău hrănit, mergînd ziua și noaptea în mijlocul lor, «expunîndu-se la gloanțele dușmanului, căutînd de «răniți...» (1). Dar cum știe Dînsul să-i îmbărbăteze!

Ostași,

Străduințele voastre, nobilele și eroicele suferințe ce ați îndurat, sacrificiile generoase ce ați făcut cu sîngele și cu viața voastră, toate aceste au fost resplătite și încununate în ziua în care îngrozitoarea Plevna a căduț înaintea vitejiei voastre, în ziua în care cea mai frumoasă oaste a Sultanului, cel mai ilustru și brav general al său, Osman biruitorul, au fost biruiți și au depus armele înaintea voastră și a fraților voștri de glorie, soldații Maiestății Sale Imperatorului Rusiei.

(1) Din «Discursurile Parlamentare», ale domnului T. Maiorescu, minunata prefață a volumului II, p. 131.

www.dacoromanica.ro

Povestea faptelor măreţe ale trecutului, voi aţi îmbogăţit-o cu povestea faptelor nu mai puţin mari ce aţi săvîrşit, şi cartea veacurilor va păstrà, pe neştersele iei foi, numele acestor fapte alături de numele vostru.

In curînd vă veţi întoarce în ţară, purtînd fie-care scris pe pieptul său virtutea sa de oştean şi devotamentul său pentru patrie, crucea «Trecerii Dunării» şi medalia «Apărătorilor Independenţii Romîniei». Atunci cînd veţi ajunge la căminurile voastre, în oraşele, satele şi cătunele în cari v'aţi născut, veţi spune părinţilor, fraţilor, rudelor voastre, ce aţi făcut pentru ţară. Bătrînii vĕ vor ascultà amintindu-şi de vremile de mărire ale neamului romînesc, de cari din moşi strămoşi au auzit; tinerii vor vedeà în voi exemplul însufleţit al datoriilor lor viitoare; iar măreaţa figură a Romîniei va privì mîndrà şi liniştità, că vecinică-i va fi viaţa pe cît va aveà fii cu inimi calde şi braţe voinice ca ale voastre.

In numele ţării, Domnul şi căpetenia voastră vă mulţumesce şi vă dă fie căruia din voi sufletească îmbrăţişare a vitejilor.

(*Trei zeci de ani de domnie.*, I, p. 471)

Şi de aceea drapele, şi tunuri, şi robi, şi redute străine, cad în mîinile Romînilor, şi de aceea Gri-

www.dacoromanica.ro

vița, și Rahova, și Smîrdan, și Plevna, și Vidin, vor povesti vecinic dealungul seculelor curagiul și izbînzile neîntrecute ale armatelor noastre.... Și de aceea cînd tîrziu, diplomații se adunară la masa lor verde să hotărască soarta noastră, iei nu avură decît să recunoască pe aceea ce ne-o făcuserăm noi singuri. — Neatîrnarea noastră iereà un fapt împlinit.. Acea neatîrnare se făptuise pe un cîmp înroșit de sînge, și nu s'a chibzuit la o masă verde... Căpitan Valter Mărăcineanu, maiori Șonțu și Giurescu, soldat Grigore Ion, și voi toți «Penești Curcanii» și «Sergenții» cari v'ați întors triumfători la căminele voastre sau ați adormit somnul de veci pe cîmpul eroilor, voi toți și Cel ce v'a stat 'nainte conducător și pildă, — a Voastră ieste opera, a Voastră ieste Romînia !... Independența am luat-o, și nu ni s'a dat !.. Ba am hotărît cu brațul nostru și independența altor popoare !...

Zile mărețe, zile de fapte uriașe, cînd s'a tras linia Orientului la răsăritul patriei noastre, cînd s'a întors o nouă pagină în istoria Romîniei, cînd țara noastră a avut, pentru întîiași dată, culoarea iei deosebită pe harta lumii !.. Dar cît trebue să fii de mîndru Tu, a cărui operă se împlinise în fine ! Sub conducerea căruia s'au oțelit ostașii noștrii și au izbîndit ! Tu, trimisul Provedinții, ca să Te pui în fruntea noastră, în momentul în care sufletele noastre, pregătite pentru neatîrnare și pentru glorie,

www.dacoromanica.ro

nu cereau de cât un conducător ! Patru ani înainte de a veni printre noi, noi realizaserăm deja nu progres imens cînd, ștergînd cuvintele desbinătoare de Muntenia și de Moldova, puseserăm în locul lor cuvîntul înfrățitor de «Principatele-Unite». Iar Tu ne-ai zis : «Nu ie încă destul pentru voi», și ai șters și acest din urmă cuvînt, și ai scris de veci în locul său, cuvîntul drag sufletelor noastre, numele scumpei noastre patrii : «Romînia» !—Mare suflet, care Ți-ai părăsit pentru noi țară și familie, care Te-ai încrezut nouă și ai luptat o viață întreagă pentru fericirea noastră, Tu care ai știut să intri triumfător în fruntea armatelor noastre în capitala țării, fii bine cuvîntat de veci ! — Și fie-Ți bătrînețele Tale fericite, Tu care ai știut să ne dai nouă tineretului o patrie independentă ! !

* * *

Și nu iereà tot ! — Patru ani în urmă, un al treilea 10 Mai aveà să numere în istoria Romîniei ! Mult truditele principate al Munteniei și al Moldovei, deveneau definitiv «Regatul Romîniei»... Pincipele Carol se încoronà Rege. — Drapele filfîitoare, trupe în ordine, trimiși ai statelor străine, cortegiu istoric și alegoric al artei, comerțului și industriei, societăți și școale, — amintiri scumpe copilăriei mele,— defilați încă o dată pe dinainte-mi !!

www.dacoromanica.ro

... Iar Regele, luînd Coroana din mîinile președintelui Senatului, ziceà:

... Primesc cu mîndrie, ca simbol al independenței și al tăriei Romîniei, această coroană, tăiată dintr'un tun stropit cu sîngele vitejilor noștri, sfințită de biserică. Iea va fi păstrată ca o comoară prețioasă, amintind momentele grele și timpurile glorioase ce am străbătut împreună; ea va arăta generațiunilor viitoare voinicia Romînilor din ăst-timpi și unirea care a domnit între țară și domn. Pentru Regina și pentru Mine însă, coroana cea mai frumoasă ieste și rămîne dragostea și încrederea poporului, pentru care n'avem decît un gînd: mărirea și fericirea lui .....

Și pe cînd Regele se încorona, Romînii din toate unghiurile Țării, cu inima plină de recunoștință se rugau la cer pentru Iel, ... pentru Iel și pentru neasemănata lui soție, ... pentru aceea pe care în timp de pace o numeau cu mîndrie «Carmen-Sylva» și pe care voiau mai bine să o numească atunci «Mama Răniților! !..

Copii, — Astăzi ieste 10 Mai, sărbătoarea Regelui Carol și sărbătoarea Romîniei! Netrebnic Romînul care nu-și uită astăzi de păsurile lui, care

www.dacoromanica.ro

nu simte inima lui caldă bătînd și care nu-și topește sufletul său în sufletul cel mare al patriei . . .

Astăzi trei zeci și șapte de ani s'a întemeiat Dinastia la noi în țară, — a pus piciorul pe pămîntul nostru Acel trimis de sortă să ne ducă la mărire: prezența lui liniștì Romînia și se încetă cu luptele primejdioase pentru tron.—Astăzi două zeci și șase de ani, s'a proclamat Neatîrnarea țării noastre, pe care iereau să o constințească cu sîngele lor—fie-le gloria lor eternă! — cei ce și-au jertfit viața lor pe cîmpiile Bulgariei. — Astăzi două și doi de ani, s'a înfățișat pentru întîia dată, în istoria lumii, Regatul mîndru al Romîniei !!

Cel ce vă vorbește iereà copil ca voi, mai mic încă, când s'a proclamat Independența și cînd s'a proclamat Regatul. Voi nu veniserăți pe lume încă în acele momente: și, pentru voi, Independența și Regatul sînt evenimente istorice care poate vi se înfățișază în minte așezate îndărătul vostru, pe un sigur plan. Dar tot veți putea vorbi cu entuziasm despre aceste timpuri urmașilor voștri, și iei vă vor asculta cu duioșie, și vor regretà că n'au fost în locul vostru când le veți povesti:

Noi am văzut în persoană pe Marele Rege, pe Acel ce a venit dela obîrșiile Dunării să întărească statul nostru.... Veneà în toți anii la serbările noastre școlare dela 10 Mai.... In ochii lui

www.dacoromanica.ro

străluceau energia, bunătatea, cavalerismul și încrederea neclintită în Dumnezeu... Iar când se încheiau acele serbări, strigam din fundul inimilor,... nu din interes — cum se întîmplă adesea ori să auză vorbindu-li-se monarhii —, și nu numai din simțimîntul datoriei, ci din convingere, privindu-l drept în față, cu recunoștință pentru cele făcute, și din adîncul sufletului:

Trăiască Regele!

www.dacoromanica.ro

Lei 1

www.dacoromanica.ro